

Σε αναζήτηση των συγγραφέων της «επόμενης μέρας»

«Ενοικοι γραφής» επιγράφεται το εγχείρημα των εκδόσεων Πατάκη, που εδώ και πέντε χρόνια δίνει βήμα σε νέους πεζογράφους, ανακαλώντας και εξελίσσοντας την παλαιά εκείνη παράδοση των λογοτεχνικών διαγωνισμών. Ήδη έχουν εκδοθεί, κατά σειρά, οι τόμοι που περιέχουν τα κάθε χρονιά επικρατέστερα διηγήματα, που γράφονται επί ενός συγκεκριμένου θέματος, το οποίο αποτυπώνει όψεις, ρεύματα και διαθέσεις της εποχής: «Με τον Γ.Μ. Βιζυηνό, αλλά και χωρίς αυτόν», «Είμαστε όλοι μετανάστες», «Χαμένοι στο διαδίκτυο», «Ζωολογία, του πάνω και το κάτω κόσμου». Ας δούμε λοιπόν αυτό το εγχείρημα, μέσα από τη ματιά ενός από τους βασικούς συντελεστές του, του πεζογράφου Μισέλ Φάις.

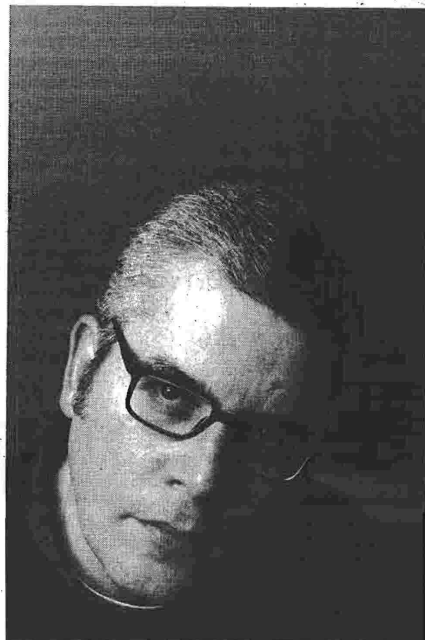
K.B.

Κύριε Φάις, διευθύνοντας τη σειρά «Hotel, Ένοικοι γραφής», έχετε το πλεονέκτημα μιας μεγάλης επитеίας στο ακανόνιστο των εκκολαπτόμενων πεζογράφων. Δώστε μας μια πρώτη εικόνα αυτού του τοπίου, ένα γενικό πλαίσιο.

«Θα πρόσθετα και την εμπειρία των σεμιναρίων Δημογραφικής γραφής στο ΕΚΕΒΙ, καθώς και την ανάγνωση υπό έκδοση χειρογράφων στον Πατάκη. Με την τριπλή λοιπόν εμπειρία θα σημείωνα, ότι στον τοπίο της υπό κρίση γραφής κυριαρχεί η γραφομανία και μειοψηφεί η αναζήτηση λογοτεχνικού προσώπου -κάτι που, φυσικά, ισχύει και στη δόκιμη γραφή, απλώς εκεί συμβαίνει με όρους πιο επαγγελματικούς, δηλαδή καλυμμένης στρατηγικής των προθέσεων.

Ποια είναι η αναγνωστική πρόσληψη της διαδρομής της ελληνικής αλλά και της παγκόσμιας λογοτεχνίας από τους επίδοξους πεζογράφους;

«Οι περισσότεροι διαβάζουν στα τυφλά, σκόρπια τσιμπολογήματα, υποτιμούν τη σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία, ενώ διαβάζουν, ατάκτως, αξιολογούς ξένους συγγραφείς και σκουπίδια. Κοιμάμαι να λέω στους μαθητευόμενους συγγραφείς στο ΕΚΕΒΙ ότι, εφόσον η ζωή δεν ζει και η αφήγηση δεν αφηγείται, όλοι σε μια καλύτερη αφηγημένη ζωή προσβλέπουμε...

Πώς προσλαμβάνουν τη σύγχρονη λογοτεχνία;

«Μέσα από το Διαδίκτυο, τις λίστες των ευπώλητων, το γούστο της τρέκουσας επικαιρότητας. Με το φανάρι ψάχνει να βρει νέους ανθρώπους που να διαβάζουν συγγραφείς κι όχι βιβλία, που να παθιάζονται με την ανομολόγητη ζωή μιας γραφής. Ξέρετε, η λογική του λογοτεχνικού μπουφέ (κι όχι του νηφάλιου πάθους μιας αρχιτεκτονημένης βιβλιοθήκης) είναι ο δονζουανισμός του ανάικου αναγνώστη.

Πώς τοποθετούνται απέναντι στα κυρίαρχα ιδεολογικά και πολιτισμικά στερεότυπα της εποχής;

«Όπως όλοι μας όταν ήμασταν νέοι. Στα χνάρια της «αντισυμβατικότητας», της «εικονοκλαστικότητας», της «ρήξης». Τελικά, μάλλον πρέπει να σαρανταρσίσει αναγνωστικά για να αρχίσεις να διαβάζεις και να ξαναδιαβάζεις αυτά που σε σφράγισαν βαθιά, αυτά που κάποτε σε εξόρισαν από το κλίμα του καιρού σου.

Κατά πόσο τους απασχολούν τα σύγχρονα θεωρητικά ρεύματα; Ορίζονται σε σχέση με αυτά;

«Υπάρχει μια άκριτη θεωρητικολογία ή, στον αντίποδα, ένας φανατισμός του βιώματος. Όταν τους λέω ότι μας ενδιαφέρει πρωτίστως η λογοτεχνική αλήθεια, κι όχι η ατομική τους περιπέτεια ή η δογματική θέση κάποιου θεωρητικού μέτρου, κάποιου κάνουν το έδαφος κάτω από τα πόδια τους (και αρχίζουν να ψάχνουν αλλιώς τα κείμενα) κι άλλοι απογοητεύονται (και ψάχνονται, λες και τους αποκαλύπτει πως είναι υιοθετημένοι).

Μπορούν να επιστημανθούν κάποια διακριτά χαρακτηριστικά της γραφής τους;

«Σεξουαλικότητα, μετανάστευση, βία. Και εδώ παρειοφύρει μια άλλη βεβαιότητα, που προσπαθούμε να κλονίσουμε: στην τέχνη της λευκής σελίδας δεν υπάρχει θέμα παρά μόνο βλέμμα.

Θα πρέπει να αισιοδοξούμε για την επόμενη μέρα της πεζογραφίας μας;

«Νομίζω ότι από τη στιγμή που διαλύθηκαν οι λογοτεχνικές συντροφίες, το ρόλο αυτής της κυψέλης, της ζύμωσης ιδεών και ψυχών ανέλαβε εξ ολοκλήρου η αγορά. Κάποτε όλοι ήθελαν γίνονται ποιητές, τώρα όλοι θέλουν να γίνουν μπεστοπρίστες ή, ακριβέστερα (κάτι που έχω ξαναπεί παλιότερα από αυτόν εδώ τον χώρο), «να γράφουν σαν τον Ντοστογιέφκι και να πουλάνε σαν τον Κινγκ».

«Φυσικά, πάντα υπάρχουν οι μειοψηφίες που μας εμπνέουν.

2010 HOTEL ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Πανελλήνιος Θεματικός Διαγωνισμός Διηγημάτων

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ ΕΩΣ 30.06.2010
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: www.patakis.gr

Ο φετινός διαγωνισμός: Hotel Οιδίπους

Ο μύθος του Οιδίποδα είναι ένας καταστατικός μύθος του δυτικού κόσμου. Από τον τραγικό ήρωα του Σοφοκλή έως το οιδιπόδειο σύμπλεγμα του Φρόυντ, τον Oedipus Rex του Στραβίνσκι (σε λιμπρέτο Κοκτώ), τον «Οιδίποδα» του Παζολίνι, τον ανατρεπτικό Αντι-οιδίποδα των Ντελέζ-Γκουαταρί, ακόμη και την παρωδία του διάσημου ερμηνευτή αιγιμάτων στις ταινίες του Γούντυ Άλλεν, η διαδρομή του πολύπαθου βασιλιά των Θηβών στη γραφή, στην τέχνη, στην πολιτική, στο σποκασμό είναι μακρά και ανεξάντλητη.

Ο άνθρωπος με το προημένο πόδι ή εκείνος που γνωρίζει, Ο κωλός τύραννος ή ο σοφός ετοιμοθάνατος; Στη θεϊκά άρρωστα θήβα ή στην πολιτικά ομοιοούσα Αθήνα ανήκει ο γιος του Λαίου και της Ιοκάστης; Η πατροκτονία και η αιμομιξία είναι το τίμημα μιας άγριας αυτογνωσίας; Μήπως η βίαιη κατάργηση των διαφορών με τον πατέρα και τη μητέρα οδηγεί στην κοινοτοπία του Κακού; Τι συμβαίνει όταν θες να κοιμηθείς με τον πατέρα σου και να σκοτώσεις τη μητέρα σου; Μήπως η εμπειρία του εαυτού κατά βάθος είναι συλλογική εμπειρία;

Αυτά και άλλα συναφή ερωτήματα καλούνται να προκαλέσουν τη γραφή νέων διηγηματογράφων, αναζητώντας τον Οιδίποδα της εποχής τους, της ζωής τους, της μυθοπλασίας τους. Με δυο λόγια, **αναμένουμε οιδιπόδεις** (ή αναιδιπόδεις) **ιστορίες** χωρίς μορφικό περιορισμό ή προανατολισμό αφηγηματικής διάθεσης (δραματική ή ειρωνική, πιστή ή υπονομευτική στις προδιαγραφές της σοφόκλειας συνθήκης).

Για πέμπτη συνεχή χρονιά το «Hotel - Ένοικοι Γραφής» συσπειρώνει νέες πεζογραφικές φωνές. Σε αυτό τον πανελλήνιο θεματικό διαγωνισμό συνδράμουν οι πεζογράφοι Νίκος Δαββέτας, Κωνσταντίνος Τζαμιώτης, Ασπηνία Σαράφη, Νατάσσα Μπλάτσου (η νικήτρια του Hotel Zoo), ενώ το όλο εγχείρημα θα φωτίσει από θεωρητική σκοπιά ο νεοελληνιστής και πανεπιστημιακός Bart Soethaert.

Η εκδότρια Άννα Πατάκη και ο Μισέλ Φάις, κατά τα ειωθότα, θα συμβάλουν στη διαμόρφωση του καταλόγου των έξι καλύτερων ιστοριών του 2010. Η διορία των αιτήσεων ισχύει έως τέλη Ιουνίου.